

Årsrapport 2021

Klimat- och hållbarhetsnämnden

ÅRSRAPPORT 2021
Klimat- och hållbarhetsnämnden

Revisorerna i revisorsgrupp I beslutade 2022-04-19 att överlämna rapporten till klimat- och hållbarhetsnämnden för yttrande senast 2022-08-31.

Paragrafen förklarades omedelbart justerad.

Digital signering

Kenneth Strömberg
Ordförande

Snezana Kronic
Sekreterare

Sammanfattning – klimat- och hållbarhetsnämnden

I den årliga revisionen prövas om verksamheten bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna styrningen och kontrollen varit tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande.

Klimat- och hållbarhetsnämnden bildades den 1 juli 2021.

Bedömning för år 2021

	Tillfredsställande	Inte helt tillfredsställande	Otillfredsställande
Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat		X	
	Tillräcklig	Inte helt tillräcklig	Otillräcklig
Intern styrning och kontroll	X		
	Rättvisande	Inte rättvisande	
Räkenskaper	X		

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Det ekonomiska resultatet uppgår till -0,8 mnkr, att jämföra med fullmäktiges resultatkrav på 0 mnkr. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans inte uppnåtts. Avvikelsen i förhållande till resultatkravet beror på att kostnaderna för köp av förvaltningsstöd har varit högre än beräknat. Det är oklart om det är nämndens behov eller prismodellen som är orsaken.

Nämnden mäter inga indikatorer under 2021, men har arbetat enligt fullmäktiges intentioner och nämndens reglemente. Tre uppdrag från regionstyrelsen har överförts till klimat- och hållbarhetsnämnden. Dessa tre uppdrag är avslutade. Det verksamhetsmässiga resultatet har i huvudsak uppnåtts.

Det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet bedöms, utifrån genomförd granskning, sammantaget som inte helt tillfredsställande.

Intern styrning och kontroll

Nämndens rutiner och processer för intern styrning och kontroll är i huvudsak desamma som för regionstyrelsen och tillväxt- och regionplanenämnden, eftersom regionledningskontoret ger förvaltningsstöd till alla tre nämnderna.

Mot bakgrund av att klimat- och hållbarhetsnämnden är en nyinrättad nämnd bedömer revisionen att nämnden behöver inventera och besluta om lokala styrdokument i enlighet med fullmäktiges policyer och riktlinjer. Detta

eftersom nämnden har ett ansvar för att självständigt leda, styra och kontrollera det arbete som utförs på uppdrag av annan part.

Den interna styrningen och kontrollen bedöms, utifrån genomförd granskning, vara tillräcklig.

Räkenskaper

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättat enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

Innehåll

1	Årlig granskning	1
2	Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat	1
2.1	Ekonomiskt resultat	1
2.2	Verksamhetsmässigt resultat	2
3	Intern styrning och kontroll	3
3.1	Ekonomi- och verksamhetsstyrning	3
3.2	Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer	4
4	Räkenskaper	4
4.1	Årsbokslut inklusive verksamhetsberättelse (förvaltningsberättelse)	4
	Bilaga 1 Sammanställning och uppföljning av rekommendationer till nämnden	
	Bilaga 2 Sammanställning och uppföljning av rekommendationer till ledningen	
	Bilaga 3 Bedömningsmål och bedömningskriterier	

1 Årlig granskning

I den årliga revisionen prövas och bedöms om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om den interna styrningen och kontrollen är tillräcklig.

Nämnden, som bildades den 1 juli 2021, ansvarar enligt reglementet för att leda, stödja och samordna Region Stockholms strategiska och långsiktiga hållbarhetsarbete. Hållbarhetsarbetet inkluderar ansvar för frågor gällande miljö, klimat och social hållbarhet samt ansvar för regionalt klimatarbete genom klimatfärdplanen. Nämnden delar förvaltningsstöd med regionstyrelsen och tillväxt- och regionplanenämnden.

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, regionens regler och anvisningar samt god revisionsred för kommunal verksamhet. Revisionen har utgått från revisionsplanen som fastställts av revisorsgrupperna och revisorskollegiet.

I granskningen har revisorerna biträtt av regionens revisionskontor. Granskningen har genomförts av granskningsansvarig Annelie Helmersdotter Eriksson m.fl. vid revisionskontoret och huvudansvarig revisor Johan Perols m.fl. vid EY AB.

Revisorernas granskningsuppdrag utförs dels i form av basgranskning som årligen genomförs på alla nämnder, dels genom fördjupad granskning av specifika områden utifrån en risk- och väsentlighetsanalys.

2 Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

I detta avsnitt görs en bedömning av om nämnden uppnått fullmäktiges resultatkrav och övriga ekonomiska samt verksamhetsmässiga mål. Bedömningen omfattar även om nämnden genomfört givna uppdrag samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningsmålen och bedömningskriterierna framgår av bilaga 3.

2.1 Ekonomiskt resultat

	Budget 2021	Bokslut 2021
Resultaträkning (mnkr)		
Verksamhetens intäkter	12,6	12,6
Verksamhetens kostnader inkl. avskrivningar och finansnetto	- 12,6	-13,4
Årets resultat	0	-0,8
Balansomslutning (mnkr)	-	13

2.1.1 Resultat 2021

Nämndens ekonomiska resultat uppgår till -0,8 mnkr, att jämföra med fullmäktiges resultatkrav på 0 mnkr. Avvikelsen beror på högre kostnader för förvaltningsstödet än vad som beräknades vid budget för 2021. Revisionen konstaterar att fullmäktiges mål om en ekonomi i balans därmed inte uppnåts.

Klimat- och hållbarhetsnämnden bildades den 1 juli 2021 och saknar därmed jämförelsesiffror från föregående år. Nämndens *intäkter* består av överförda anslag från regionstyrelsen och tillväxt- och regionplanenämnden enligt beslut i regionfullmäktige¹. *Kostnaderna* för förvaltningsstödet har varit 800 tkr högre 2021 än beräknat.

Nämnden har med anledning av det negativa resultatet planerat och vidtagit åtgärder för en ekonomi i balans. Framför allt handlar åtgärderna om att minska de administrativa kostnaderna, till exempel genom att identifiera effektiva arbetssätt och prioriteringar av verksamhet. Det är dock oklart om det är nämndens behov eller prismodellen som påverkar årets ekonomiska resultat. Nämndens budget uppges ha kalkylerats utifrån antal tjänster på framförallt de avdelningar inom regionledningskontoret som svarar för klimat- och hållbarhetsfrågor snarare än nämndens faktiska behov. Den överenskomst som ligger till grund för förvaltningsstödet kostnader kommer att ses över under våren.

2.1.2 Bedömning av ekonomiskt resultat

Revisionen bedömer att fullmäktiges mål om ekonomi i balans inte har uppnåts i och med att resultatet överstiger resultatkravet. Det negativa underskottet beror på större kostnader för förvaltningsstödet än vad som beräknades vid budget för 2021. Revisionen bedömer att nämnden behöver utreda orsakerna till avvikelserna mellan budget och utfall för förvaltningsstödet.

2.2 Verksamhetsmässigt resultat

Eftersom nämnden endast varit verksam i ett halvår mäts inga indikatorer för 2021. Varken nämnden eller revisionen kan därför bedöma måluppfyllelsen.

2.2.1 Uppdrag från fullmäktige

Med nämndens bildande övertogs uppdrag från regionstyrelsen: *Ekonomiska incitament för att gynna klimatvänligare alternativ, Miljöprogrammet: Ta fram mätetal, handlingsplan och riktlinjer på landstingsövergripande nivå för att minska klimatpåverkan från tjänsteresor samt Utarbeta en hållbarhetspolicy och ett hållbarhetsprogram*. Alla uppdrag utom ett är avslutade och har bland annat resulterat i reviderade riktlinjer för tjänsteresor² och av

¹ RS 2021-0043, RS 2020-0855

² RS 2020-0784

fullmäktige beslutade hållbarhetspolicy och -strategi³. Uppdraget om *Ekonomiska incitament för att gynna klimatvänligare alternativ* pågår.

2.2.2 Bedömning av verksamhetsmässigt resultat

Nämnden mäter inga indikatorer under 2021, men har arbetat enligt fullmäktiges intentioner. Det verksamhetsmässiga resultatet, utifrån de uppdrag som genomförts, har uppnåtts.

3 Intern styrning och kontroll

I detta avsnitt görs en bedömning av hur nämnden tar ansvar för att det finns en intern styrning och kontroll som leder till måluppfyllelse och regelefterlevnad. Bedömningsmålen och bedömningskriterierna framgår av bilaga 3.

3.1 Ekonomi- och verksamhetsstyrning

Nämnden har under hösten haft fem nämndmöten. Vid nämnd- och ledningsgruppsmöten har nämndens ekonomi och prestationer samt övriga verksamhetsförändringar behandlats. Nämnden har informerats om det ekonomiska utfallet i relation till budget samt prognoser för fortsättningen av året. Resultatet för det halvår nämnden varit verksam blev -0,8 mnkr. Nämnden har löpande arbetat med att minska administrativa kostnader för en ekonomi i balans.

Nämnden har inte någon egen personal och det finns därför en överenskommelse med regionstyrelsen om förvaltningsstöd. Granskning visar att interna rutiner och processer för nämndens verksamhet helt korresponderar med regionledningskontoret som tillhandahåller förvaltningsstöd. Detta gäller exempelvis rutiner för ekonomistyrning, redovisning och administrativa interna kontroller.

Även när skötseln av en verksamhet överlämnats till en annan utförare kvarstår nämndens ansvar för verksamheten. Enligt flera av fullmäktiges policyer och riktlinjer ska nämnder utarbeta lokala riktlinjer och styrdokument. Utöver delegationsordning har nämnden ännu inte beslutat om några lokala riktlinjer eller andra styrdokument. Det finns sedan tidigare beslutade styrdokument och strategier som utarbetats inom regionstyrelsen/regionledningskontoret. Nämnden har dock ännu varken formellt beslutat eller i sin beställning av förvaltningstjänster tagit ställning till vilka styrdokument som ska gälla för nämnden. Fortsatt arbete ska enligt nämndens verksamhetsberättelse ske för att strukturera administration och ansvar för respektive styrande dokument. En anvisning för detta är under framtagande.

³ Hållbarhetspolicy för Region Stockholm (RS 2019-0857) och Hållbarhetsstrategi för Region Stockholm (RS 2020-0779)

Bedömning

Mot bakgrund av att klimat- och hållbarhetsnämnden är en nyinrättad nämnd bedömer revisionen att nämnden behöver inventera och besluta om lokala styrdokument i enlighet med fullmäktiges policyer och riktlinjer. Detta för att säkerställa att nämnden lever upp till det ansvar som nämnden, enligt kommunallagen, har för att självständigt leda, styra och kontrollera det arbete som utförs på uppdrag av annan part.

Med anledning av nämndens begränsade verksamhet och omfattning samt att rutiner och processer helt hämtas från regionledningskontoret bedömer revisionen att ekonomi- och verksamhetsstyrning samt strukturen är tillräcklig.

3.2 Uppföljning av tidigare lämnade rekommendationer

I tidigare revisionsrapporter har framförts ett antal rekommendationer avseende den interna styrningen och kontrollen vad gäller hållbarhetsarbetet. Dessa rekommendationer riktades då till regionstyrelsen, men har nu överförts till klimat- och hållbarhetsnämnden. I bilaga 1 och 2 framgår hur rekommendationerna har hanterats.

4 Räkenskaper

I detta avsnitt görs en bedömning av om nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning. Bedömningsmålen och bedömningskriterierna framgår av bilaga 3.

4.1 Årsbokslut inklusive verksamhetsberättelse (förvaltningsberättelse)

Årsbokslutet är i allt väsentligt upprättad enligt god redovisningssed, enligt regionens anvisningar och bedöms ge en rättvisande bild av årets resultat och ställning.

Räkenskaperna bedöms vara rättvisande.

.

Vad gör regionrevisorerna?

Regionrevisorerna granskar den verksamhet som bedrivs av regionens nämnder och bolagsstyrelser. Revisionsuppdraget är det största inom kommunal verksamhet.

Att vara revisor är ett förtroendeuppdrag vars syfte är att med oberoende, saklighet och integritet främja, granska och bedöma verksamheten. Den övergripande uppgiften för revisorerna är att granska hur nämnder och styrelser tar sitt ansvar. De förtroendevalda revisorerna är fullmäktiges och ytterst medborgarnas instrument för den demokratiska kontrollen. De har därmed en viktig funktion i den lokala självstyrelsen.

Ledamöter i nämnder och styrelser ansvarar inför fullmäktige för hur de själva, anställda och uppdragstagare genomför verksamheten. I ansvaret ingår att genomföra en ändamålsenlig verksamhet utifrån fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten, på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt och med en tillräcklig intern kontroll samt att upprätta rättvisande räkenskaper.

I årsrapporter för nämnder och styrelser sammanfattar revisionskontoret den granskning som genomförts under det gångna året. Verksamhetsrevisionen redovisas löpande i projektrapporter. Publikationerna finns på www.sll.se. Det går även att prenumerera på regionrevisorernas nyhetsbrev genom att anmäla intresse via e-postmeddelande till regionrevisorerna.rev@regionstockholm.se.

Postadress: Box 22230, 104 22 Stockholm
Besöksadress: Hantverkargatan 25 b (T-bana Rådhuset)
Telefon: 08-737 25 00
E-post: regionrevisorerna.rev@regionstockholm.se
Hemsida: www.regionstockholm.se
Org.nr: 232100-0016

Regionrevisorerna

Rekommendationer till nämnd/styrelse – ÅR 2021

Klimat och hållbarhetsnämnden

Hållbarhet

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
67473 Från rapport 2019/7 Projektrapport Tidigare ID 32320	Klimat- och hållbarhetsnämnden bör i enlighet med reglementets uppdrag att leda och samordna regionens miljöarbete, säkerställa den långsiktiga styrningen och planeringen för hur klimatpåverkan i investeringsprojekten ska begränsas enligt RUF5 2050.	●	ÅR 2021 Hållbarhetsperspektivet är inkluderat i olika steg i investeringsprocessen som innebär att hållbarhet ska vägas in när underlag tas fram och olika val ska göras (Region Stockholms nya riktlinjer för investeringar, RS 2021-0286). I fullmäktiges budget 2022 finns flera mål och indikatorer som handlar om minskad klimatpåverkan i bygg- och anläggningsprojekt. Kopplat till den hållbarhetspolicy och -strategi som fullmäktige antog 2021 kommer också vägledning och andra stödjande dokument arbetas fram under 2022, i syfte att konkretisera policyn och strategin. Bland dessa kommer klimatpåverkan i bygg- och anläggningsprojekt vara ett av områdena. Revisionen inväntar riktlinjer för hållbarhet och anvisningar och ev andra stöddokument för investeringar innan vidare uppföljning av rekommendationen.
67474 Från rapport 2020/6 Projektrapport Tidigare ID 57974	Klimat- och hållbarhetsnämnden bör ta fram stödjande dokument för att tydliggöra och konkretisera följsamhet till de olika områdena inom social hållbarhet.	—	ÅR 2021 I december 2021 antogs Region Stockholms hållbarhetspolicy och -strategi i vilka social hållbarhet är inkluderat. En riktlinje som stöd för verksamheternas hållbarhetsarbete väntas under 2022. Revisionen följer upp rekommendationen till delåret 2022.

Regionrevisorerna

Rekommendationer till ledning – ÅR 2021

Klimat och hållbarhetsnämnden

Hållbarhet

Ursprung	Rekommendation	Åtgärdad	Revisionens kommentar
67472 Från rapport 2017 Årsrapport Tidigare ID 29202	Regionledningskontoret bör ta fram en rutin för den samlade miljöredovisningsprocessen, i syfte att dels säkerställa processen, dels förenkla och underlätta för verksamheterna att göra rätt.		ÅR 2021 Miljöprogrammet har nu ersatts av hållbarhetspolicy och -strategi. Arbetet mäts med mål och indikatorer som återfinns i fullmäktiges budget och avrapporteras i Stödet där också instruktioner och definitioner återfinns. En miljöredovisning enligt det format som tidigare gjorts kommer inte att sammanfattas framöver. Rekommendationen utgår därmed.

Regionrevisorerna

BEDÖMNINGSMÅL OCH BEDÖMNINGSKRITERIER 2020

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

Nämnden/styrelsen har uppnått fullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Bedömningsmål:

1. Nämnden/styrelsen har uppnått fullmäktiges finansiella mål (resultatkrav) och följt fullmäktiges ekonomiska riktlinjer.
2. Nämnden/styrelsen har uppnått fullmäktiges mål för verksamheten och genomfört tilldelade uppdrag.
3. Nämnden/styrelsen har i övrigt bedrivit verksamheten med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.
4. Nämndens/styrelsens verksamhet har bedrivits i enlighet med för verksamheten gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömningskriterier:

Tillfredsställande

Bedömningsmålen bedöms i allt väsentligt vara uppfyllda. Avvikelser kan förekomma.

Inte helt tillfredsställande

Bedömningsmålen bedöms delvis vara uppfyllda. Det finns större och/eller flera avvikelser.

Otillfredsställande

Bedömningsmålen bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser eller allvarliga brister som måste åtgärdas snarast.

Kommentar: Bristerna eller avvikelserna är så stora att frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet bör prövas.

Intern styrning och kontroll

Nämnden/styrelsen ansvarar för att det finns en intern styrning och kontroll som med rimlig grad av säkerhet leder till måluppfyllelse, effektiv verksamhet och

regelefterlevnad. Nämnden/styrelsen har säkerställt systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Bedömningsmål:

1. Nämnden/styrelsen har fastställt en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
2. Nämnden/styrelsen har i budget/verksamhetsplan fastställt ekonomiska och verksamhetsmässiga mål i linje med fullmäktiges mål och övriga uppdrag. Målen är mätbara/uppföljningsbara.
3. Nämnden/styrelsen har riktlinjer och rutiner för väsentliga områden för att säkerställa att verksamhetens uppdrag och mål uppnås samt att lagar, föreskrifter m.m. följs.
4. Nämnden/styrelsen har genomfört en riskanalys som identifierar, värderar och prioriterar väsentliga risker. Nämnden/ styrelsen har i en plan för intern kontroll, i enlighet med regionens fastställda regelverk, fastställt vilka åtgärder/ kontroller som ska hantera prioriterade risker.
5. Nämnden/styrelsen följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
6. Nämnden/styrelsen har ett informations- och kommunikationssystem som stödjer styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
7. Nämndens/styrelsens rapportering ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi och verksamhet.
8. Nämnden/styrelsen har säkerställt en tillräcklig beredning av ärenden.
9. Nämnd/styrelse har fattat beslut med stöd i reglemente, delegation eller i uppdrag från fullmäktige.

Bedömningskriterier

Tillräcklig

Bedömningsmålen bedöms i allt väsentligt vara uppfyllda. Avvikelser kan förekomma.

Regionrevisorerna

Inte helt tillräcklig

Bedömningsmålen bedöms delvis vara uppfyllda. Det finns större och/eller flera avvikelser.

Otillräcklig

Bedömningsmålen bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser eller allvarliga brister som måste åtgärdas snarast.

Kommentar: Bristerna är uppenbara och försvårar styrning, ledning, uppföljning och kontroll. Avvikelserna är så stora att frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet bör prövas.

Räkenskaper

Nämndens/styrelsens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning och kan ligga till grund för styrning, ledning, uppföljning och kontroll av den verksamhet som bedrivs.

Bedömningsmål:

1. Nämndens/styrelsens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt landstingets regler och anvisningar.
2. Nämndens/styrelsens delårsrapport och årsbokslut/årsredovisning ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

Bedömningskriterier:

Rättvisande

Räkenskaperna uppfyller i allt väsentligt bedömningsmålen. Avvikelser kan förekomma. Eventuella värderings-, klassificerings- och/eller upplysningsfel är inte av sådan karaktär att de väsentligen påverkar bilden av nämndens/styrelsens resultat och ställning.

Inte rättvisande

Räkenskaperna innehåller väsentliga avvikelser eller allvarliga brister i förhållande till bedömningsmålen och ger inte en rättvisande bild av resultat och ställning.

Kommentar: Avvikelserna är så stora att frågan om anmärkning eller avstyrkt ansvarsfrihet bör prövas.